GOPS SIECHNICE
GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siechnicach
ul. Żernicka 17 , 55-010 Święta Katarzyna
tel. 71/ 311 39 68, e-mail gops@gops-siechnice.org.pl

Sprawozdanie

z realizacji

Programu Wspierania Rodziny

w Gminie Siechnice za 2022 rok

Święta Katarzyna, marzec 2023 r.

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2022 r. poz. 447 ze zm.) obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz organach administracji rządowej. Obowiązek ten realizowany jest we współpracy ze środowiskami lokalnymi, instytucjami oświatowymi, sądami, policją, organizacjami społecznymi. Ważne jest aby wsparcie potrzebującym rodzinom udzielone było dostatecznie wcześnie, by eliminować sytuacje gdy dziecko musi opuścić rodzinę biologiczną.

W 2021 roku został opracowany i wdrożony trzyletni Program Wspierania Rodziny dla Gminy Siechnice na lata 2021-2023, w którym zaplanowane zostały działania zmierzające do wsparcia rodzin mających trudności w należytym wypełnianiu swoich funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Szczegółowy opis zadań realizowanych w 2022 roku w ramach Programu

1. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny

Według stanu na 31.12.2022 r. Gminę Siechnice zamieszkiwało **24.222 mieszkańców.** W 2022 r. system pomocy społecznej objął wsparciem **156** rodzin - **272** osoby. Analizując liczbę osób, którym przyznano świadczenia pomocy społecznej do liczby mieszkańców, przyjąć należy, iż wsparciem zostało objętych **1,12%** społeczności lokalnej.

Analizując liczbę osób, którym przyznano świadczenia rodzinne do liczby mieszkańców, przyjąć należy, iż wsparciem zostało objętych 380 rodzin co stanowi **1,56**% społeczności lokalnej. W 2022 r. do maja były realizowane świadczenia 500+, które w nowym okresie zasiłkowym przeszły do ZUS.

1) Wsparcie finansowe, rzeczowe oraz usługi

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siechnicach zgodnie z art. 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2021 r. poz. 2268 ze zmianami) wspierał osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwiał życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. W ramach realizowanych zadań udzielana była pomoc: na zakup żywności, odzieży i obuwia, środków czystości, opału, leków, doposażenia w podstawowy sprzęt, finansowane były koszty leczenia u specjalistów, opłaty mieszkaniowe.

Tabela 1. Powody przyznania pomocy w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Siechnicach w 2022 r.

Powód trudnej sytuacji życiowej	**Liczba rodzin**	**W tym na wsi**	**Liczba osób w rodzinie**
Ogółem	**156**	**127**	**272**
Ubóstwo	78	65	121
Bezdomność	9	4	9
Potrzeba ochrony macierzyństwa w tym wielodzietność:	8 6	8 6	41 30
Bezrobocie	26	19	39
Zdarzenie losowe	0	0	0
Sytuacja kryzysowa	0	0	0
Niepełnosprawność	52	44	72
Długotrwała lub nagła choroba	74	61	124
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenie gospodarstwa domowego w tym: - rodziny niepełne - rodziny wielodzietne	8 5 2	8 5 2	28 15 11
Alkoholizm	2	2	2
Przemoc	1	1	4
Narkomania	0	0	0
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	0	0	0

Źródło: Na podstawie sprawozdań GOPS

Wykres 1. Powody przyznawanej pomocy

Źródło: Na podstawie sprawozdań GOPS

W ramach tego zadania wszystkie działające na terenie gminy jednostki i instytucje podejmowały działania mające na celu rozwiązywanie problemów osób i rodzin na terenie gminy. Zauważanie problemów w środowisku i bezpośredni kontakt pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, pielęgniarek środowiskowych, dzielnicowych pozwalał na szybką diagnozę i podejmowanie działań nakierowanych wsparcie i wyjście rodziny z trudnej sytuacji życiowej.

2) Dożywianie

Ośrodek realizował również wieloletni program rządowy **„Posiłek w szkole i w domu”** w zakresie dożywiania dzieci w szkołach i przedszkolach oraz zapewnienia posiłku osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji bytowej. Kryterium dochodowe uprawniające do skorzystania ze wsparcia wynosiło w 2022 roku 200% kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej (dla osoby samotnej: 776 zł x 150% = 1164,00 zł; dla osoby w rodzinie: 600 zł x 150% = 900 zł). W ramach programu dzieci ze szkół i przedszkoli na terenie gminy oraz dzieci i młodzież ucząca się w szkołach poza terenem gminy mogła spożywać ciepły posiłek (obiad).

Ośrodek, w ramach wsparcia dla osób, które nie mogą sobie własnym staraniem zapewnić ciepłego posiłku, organizuje ciepły posiłek (pełen obiad) z dowozem do domu przez firmę cateringową. W ten sposób zabezpieczamy podstawową potrzebę życiową.

Tabela 2. Pomoc przyznana w ramach Programu „Posiłek w szkole i w domu” przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siechnicach w 2022 r.

Rodzaj świadczenia	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba świadczeń	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
Dożywianie dla osób dorosłych w formie ciepłego posiłku (pełen obiad) z dowozem do domu	14	2815	13	14
Dożywianie dzieci w szkołach w formie ciepłego posiłku w stołówce	4	100	2	12
Zasiłki z programu z przeznaczeniem na zakup posiłku lub żywności	16	22	16	39

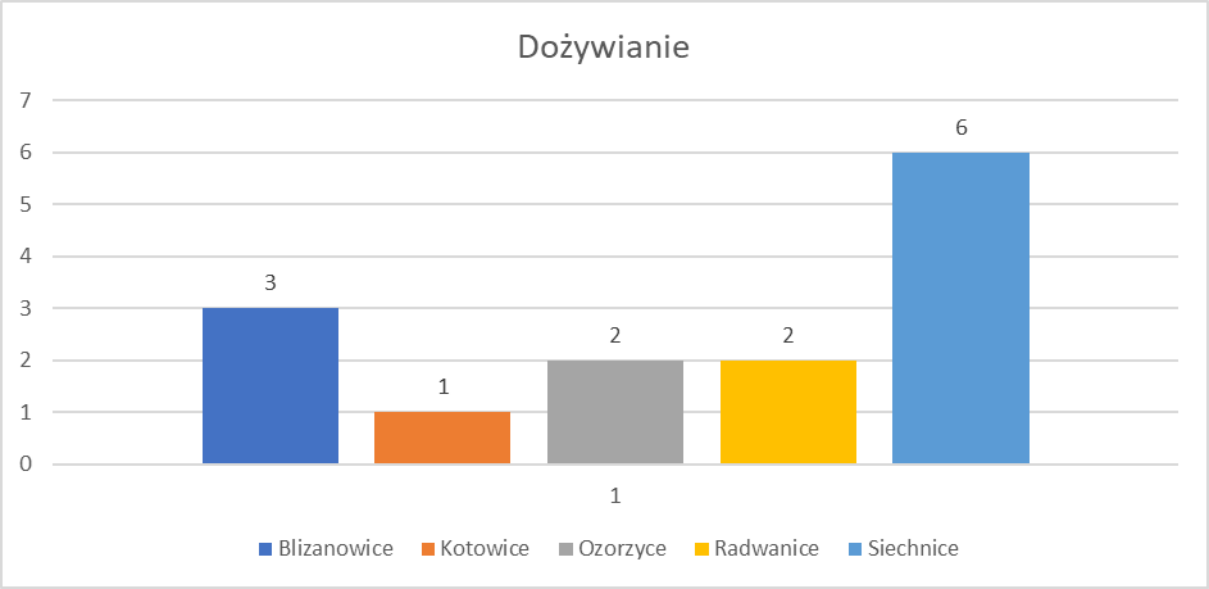
Źródło: Na podstawie sprawozdań GOPS

Tabela 3. Podział ze względu na miejscowości, do których dowożono ciepły posiłek w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” dla dorosłych mieszkańców gminy Siechnice w 2022 r.

Miejscowość	Liczba osób
Blizanowice	3
Kotowice	1
Ozorzyce	2
Radwanice	2
Siechnice	6

Źródło: Na podstawie sprawozdań GOPS

Wykres 2. Podział ze względu na miejscowości, do których dowożono ciepły posiłek w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” dla dorosłych mieszkańców gminy Siechnice w 2022 r.

Źródło: Na podstawie sprawozdań GOPS

3) Stypendium szkole i zasiłek szkolny

Stypendium szkolne może otrzymać uczeń/słuchacz znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie, w szczególności gdy w rodzinie tej występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo – wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe.

Stypendium szkolne przysługuje:

1) uczniom szkół publicznych i niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych dla młodzieży i dla dorosłych oraz słuchaczom publicznych kolegiów nauczycielskich, nauczycielskich kolegiów języków obcych i kolegiów pracowników służb społecznych – do czasu ukończenia kształcenia, nie dłużej jednak niż do ukończenia 24 roku życia;
2) wychowankom publicznych i niepublicznych ośrodków umożliwiających dzieciom i młodzieży upośledzonym w stopniu głębokim, a także dzieciom i młodzieży z upośledzeniem umysłowym z niepełnosprawnościami sprzężonymi realizację odpowiednio obowiązku szkolnego i obowiązku nauki – do czasu ukończenia realizacji obowiązku nauki;
3) uczniom szkół niepublicznych nie posiadających uprawnień szkół publicznych dla młodzieży i dla dorosłych – do czasu ukończenia realizacji obowiązku nauki;
4) słuchaczom niepublicznych kolegiów nauczycielskich i nauczycielskich kolegiów języków obcych – do czasu ukończenia kształcenia, nie dłużej jednak niż do ukończenia 24 roku życia.

Miesięczny dochód uprawniający do ubiegania się o przyznanie stypendium szkolnego **nie może być większy niż 600 zł netto na osobę w rodzinie ucznia**.

Zasiłek szkolny może być przyznany w formie świadczenia pieniężnego na pokrycie wydatków związanych z procesem edukacyjnym lub w formie pomocy rzeczowej o charakterze edukacyjnym. Zasiłek szkolny realizowany jest poprzez zwrot poniesionych na cele edukacyjne wydatków, po ich udokumentowaniu. Wysokość zasiłku szkolnego nie może przekroczyć jednorazowo kwoty stanowiącej pięciokrotność kwoty, o której mowa w art. 6 ust. 2 pkt. 2 Ustawy o świadczeniach rodzinnych. Wysokość zasiłku szkolnego ustala się w każdej sprawie indywidualnie kierując się rodzajem i skutkiem zdarzenia. Do wniosku o zasiłek szkolny należy dołączyć dokumenty potwierdzające wystąpienie zdarzenia będącego podstawą wnioskowania o zasiłek szkolny. Do wniosku nie należy załączać zaświadczeń o wysokości dochodów.

Zasiłek szkolny może być przyznany w przypadku:

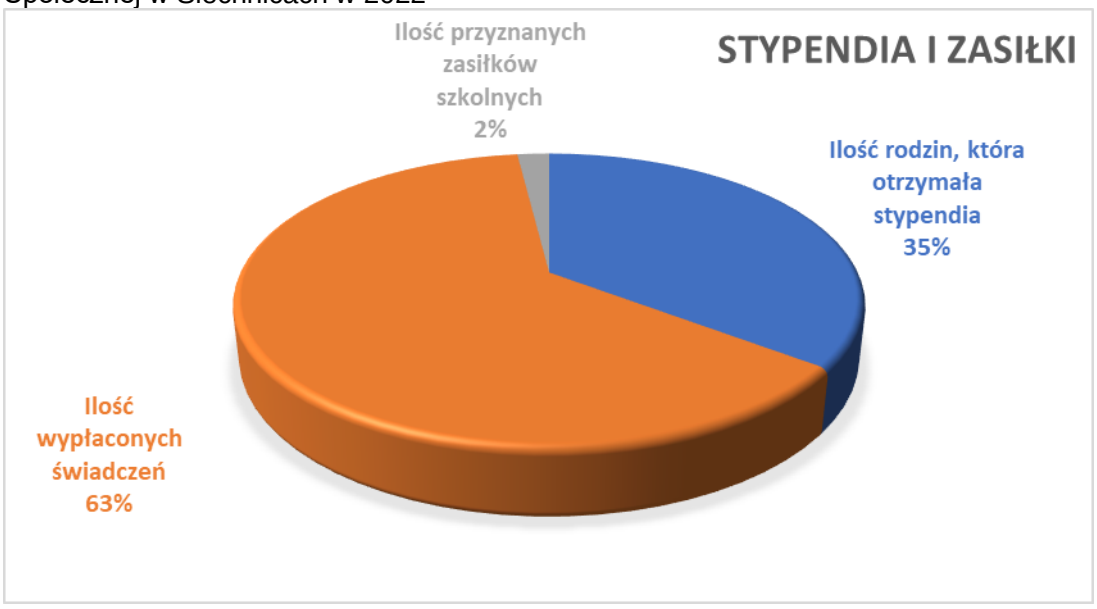
1) śmierci rodzica lub prawnego opiekuna,
2) klęski żywiołowej,
3) wydatków związanych z długotrwałą chorobą (ucznia, czy w rodzinie),
4) innych, szczególnych okoliczności.

Tabela 4. Stypendia szkolne i zasiłki szkolne przyznane w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Siechnicach w 2022 r.

Ilość rodzin ubiegających się o stypendium	**22**
Ilość rodzin, która otrzymała stypendia	18
Ilość wypłaconych świadczeń	32
Ilość przyznanych zasiłków szkolnych	1

Źródło: Na podstawie sprawozdań GOPS

Wykres 3. Stypendia szkolne i zasiłki szkolne przyznane w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Siechnicach w 2022

Źródło: Na podstawie sprawozdań GOPS

4) Świadczenia Rodzinne, Opiekuńcze i Alimentacyjne

Świadczenia rodzinne są przyznawane na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siechnicach realizuje zadania w zakresie świadczeń rodzinnych jako zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej. Świadczeniami rodzinnymi są:

1) zasiłki rodzinne oraz dodatki do zasiłków rodzinnych,
2) świadczenia opiekuńcze,
3) jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka.

Zasiłek rodzinny ma na celu częściowe pokrycie wydatków na utrzymanie dziecka. Prawo do zasiłku rodzinnego i dodatku do zasiłki przysługuje: rodzicom lub opiekunom osoby uczącej się, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza 674 zł, a w przypadku, gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności - dochód nie przekraczający 764 zł.

Do zasiłku rodzinnego przysługują dodatki:

a. z tytułu urodzenia dziecka,
b. opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego,
c. samotnego wychowywania dziecka,
d. wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej,
e. kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego,
f. rozpoczęcia roku szkolnego,
g. podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania.

Do świadczeń opiekuńczych zaliczamy:

a. zasiłek pielęgnacyjny,
b. specjalny zasiłek pielęgnacyjny,
c. świadczenie pielęgnacyjne,
d. dodatek do świadczenia pielęgnacyjnego.

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka

Jednorazowa zapomoga przysługuje rodzicowi lub opiekunowi prawnemu niezależnie od dochodów.

Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje dziecku niepełnosprawnemu, osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 r.ż., jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności lub osobie która ukończyła 75 lat.

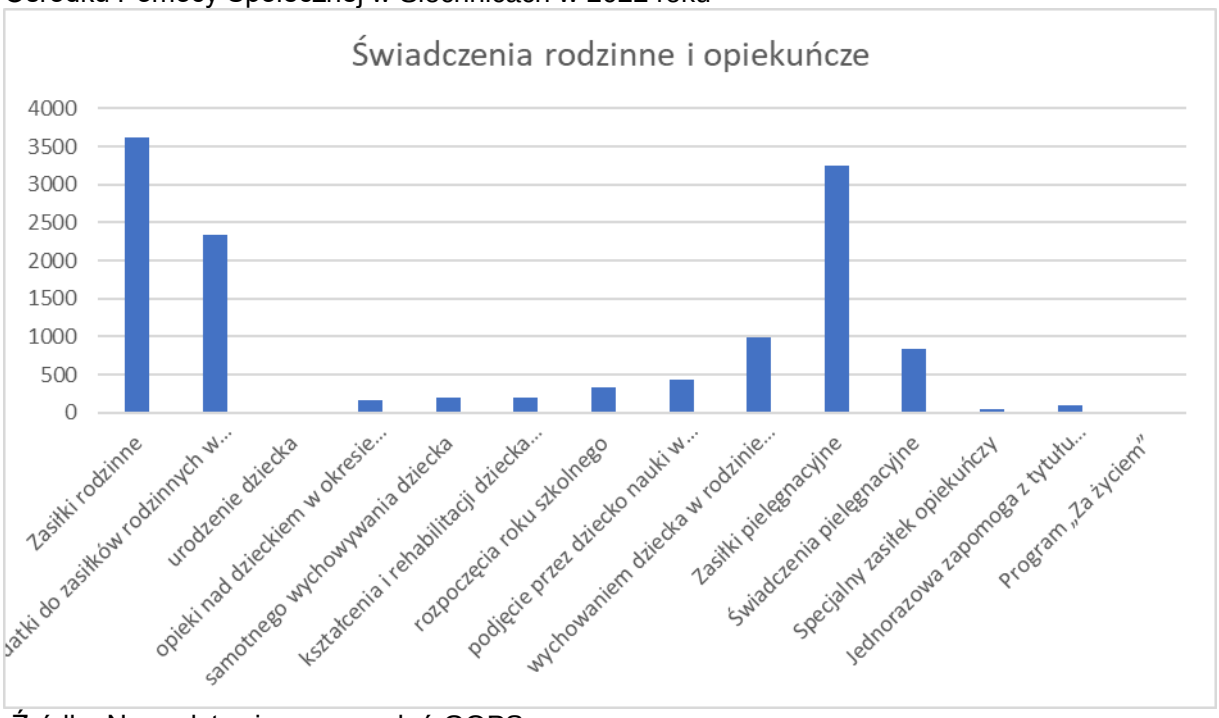
Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje rodzicowi lub opiekunowi prawnemu, jeżeli rezygnuje z pracy zarobkowej aby sprawować opiekę nad niepełnosprawnym dzieckiem.

Tabela 5. Rodzaje świadczeń przyznawane w zakresie świadczeń rodzinnych w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Siechnicach w 2022 roku

Wyszczególnienie	**Liczba świadczeń**
Zasiłki rodzinne z dodatkami	***5959***
Zasiłki rodzinne	3619
Dodatki do zasiłków rodzinnych w tym z tytułu:	2340
urodzenie dziecka	12
opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	170
samotnego wychowywania dziecka	196
kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	198
rozpoczęcia roku szkolnego	340
podjęcie przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	438
wychowaniem dziecka w rodzinie wielodzietnej	986
Zasiłki pielęgnacyjne	3240
Świadczenia pielęgnacyjne	838
Specjalny zasiłek opiekuńczy	51
Świadczenia opiekuńcze	**4129**
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	**97**
Program „Za życiem”	**6**
RAZEM	**10 191**

Źródło: Na podstawie sprawozdań GOPS

Wykres 4. Rodzaje świadczeń przyznawane w zakresie świadczeń rodzinnych w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Siechnicach w 2022 roku

Źródło: Na podstawie sprawozdań GOPS

Ponadto odprowadzane były składki zdrowotne za osoby, którym ustalono uprawnienia do świadczenia pielęgnacyjnego i dodatku do zasiłku z tytułu samotnego wychowywania dziecka.

Tabela 6. Ilość wypłaconych składek w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Siechnicach w 2022 roku

Rodzaj składki	Liczba świadczeń
Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe	676
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	197

Źródło: Na podstawie sprawozdań GOPS

Od 1 stycznia 2017 r. można składać wnioski o przyznanie jednorazowego świadczenia przysługującego na podstawie ustawy **"Za życiem"**. Chodzi o 4 tys. zł z tytułu urodzenia dziecka z ciężką chorobą lub niepełnosprawnością. Podstawowym warunkiem wypłaty świadczenia jest zaświadczenie lekarskie potwierdzające ciężkie i nieodwracalne upośledzenia albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. W 2022 r. wpłynęło 6 **wnioski** (od 2016 wpłynęło 28 wniosków).

5) Program Rodzina 500plus

Program ma za zadanie pomóc w wychowaniu dzieci poprzez przyznawanie świadczeń wychowawczych. Wypłacane pieniądze mają posłużyć jako częściowe pokrycie kosztów związanych z zaspokojeniem potrzeb życiowych oraz wychowaniem dziecka. Świadczenie wynosi 500 zł /miesiąc. Od dnia 1 lipca 2019 r. świadczenie wychowawcze przysługuje na każde dziecko w rodzinie – nie obowiązuje kryterium dochodowe.

Świadczenia wychowawcze wypłacane są do 31.05.2022 r., od dnia 01.02.2022 r. wnioski na kolejny okres świadczeniowy należy składać w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych, który od 01.01.2022 r. jest realizatorem Programu.

Tabela 7. Liczba wypłacanych świadczeń w ramach Programu Rodzina 500 + w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Siechnicach w 2022 roku

Liczba wniosków ogółem:	0
Liczba wypłacanych świadczeń:	33 923
- świadczenia w pełnej wysokości:	33 000
- świadczenia podzielne	110
- świadczenia w ramach koordynacji	813

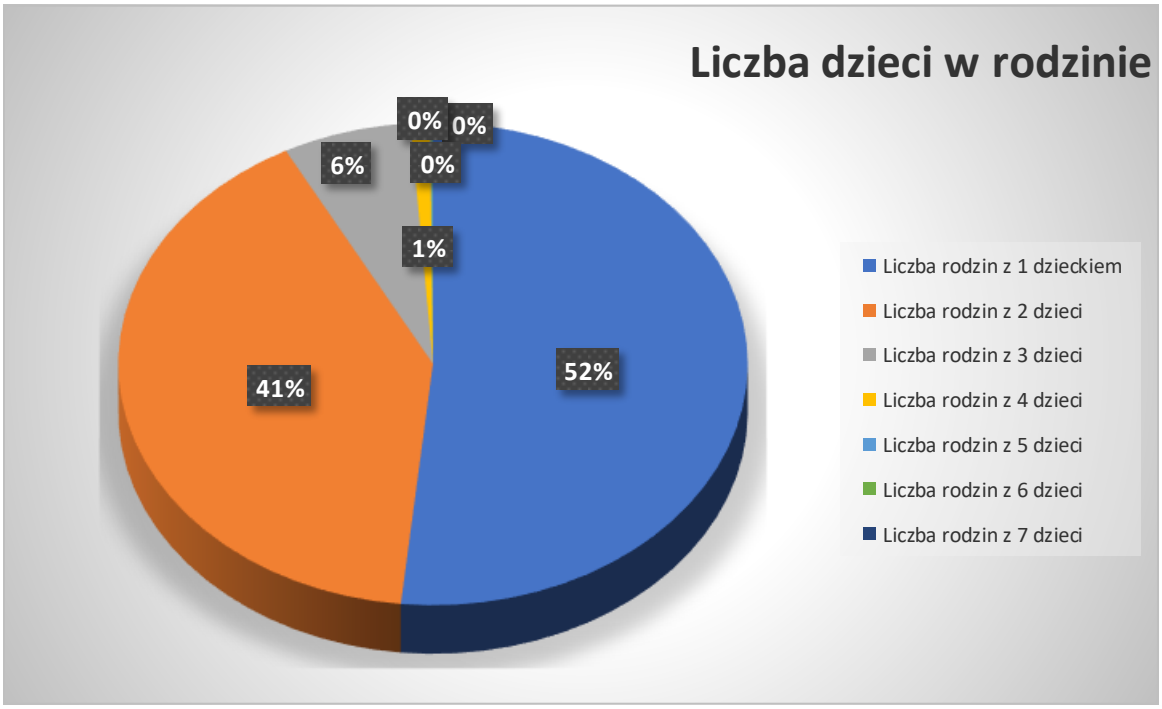
Źródło: Na podstawie sprawozdań GOPS

Tabela 8. Liczba rodzin według ilości dzieci w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Siechnicach w 2022 roku

Liczba rodzin ogółem	**4 180**
Liczba rodzin z 1 dzieckiem	2 158
Liczba rodzin z 2 dzieci	1 698
Liczba rodzin z 3 dzieci	276
Liczba rodzin z 4 dzieci	42
Liczba rodzin z 5 dzieci	4
Liczba rodzin z 6 dzieci	2
Liczba rodzin z 7 dzieci	0
	Liczba dzieci wykazana we wnioskach – wszystkich **6 768**

Źródło: Na podstawie sprawozdań GOPS

Wykres 5 . Liczba rodzin według ilości dzieci w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Siechnicach w 2022 roku

Źródło: Na podstawie sprawozdań GOP

Tabela 9. Podział na lata 2020 - 2022 dotyczący programu 500 + realizowanego w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Siechnicach

Dane	**2020**	**2021**	**2022**
Liczba wniosków	4 687	4 975	0
Liczba wypłacanych świadczeń	73 064	77 894	33 923
Liczba rodzin	4 067	4 545	4 180
Liczba dzieci wykazana we wnioskach	6 126	6 623	6 768

Źródło: Na podstawie sprawozdań GOPS

6) Karta Dużej Rodziny

Według powszechnie przyjętej definicji za rodzinę wielodzietną uważamy rodziców z co najmniej trojgiem dzieci. Takie założenie przyjął również rząd, wprowadzając w czerwcu 2014 r. program dla rodzin wielodzietnych - ogólnopolską Kartę Dużej Rodziny. Ma ona na celu umożliwienie rodzinom „3+" uczestniczenia w życiu kulturalnym, korzystania z oferty rekreacyjnej czy zniżek na różne środki transportu. Posługując się specjalnymi kartami, członkowie rodzin z przynajmniej trojgiem dzieci mogą kupić ulgowe bilety do muzeów, obiektów zabytkowych, korzystać ze zniżek w ośrodkach wypoczynkowych, środkach komunikacji miejskiej czy w PKP.

Na podstawie danych, jakimi dysponuje GOPS, z pomocy korzysta ok. 150 rodzin rocznie. Spośród nich ok. 20 % stanowią rodziny składające się z co najmniej 4 członków. Prawie co 8 rodzina ma 5 lub więcej członków – najwięcej jest rodzin z jednym dzieckiem. Jest to zaledwie niewielka część populacji naszej Gminy, ale pozwala formułować wnioski odnoszące się do wszystkich mieszkańców.

Mając na uwadze fakt, iż liczba ludności w Gminie stale wzrasta, a pośród nowych mieszkańców znajdują się także rodziny „3+", należy podjąć działania zmierzające do ich wspierania i umożliwienia pełnego uczestnictwa w życiu społecznym i kulturalnym. Oprócz wsparcia finansowego na zakup żywności, odzieży, podręczników, rodziny te potrzebują wsparcia w postaci ulg podatkowych, na przejazdy komunikacją zbiorową, zajęcia pozalekcyjne czy organizacji czasu wolnego.

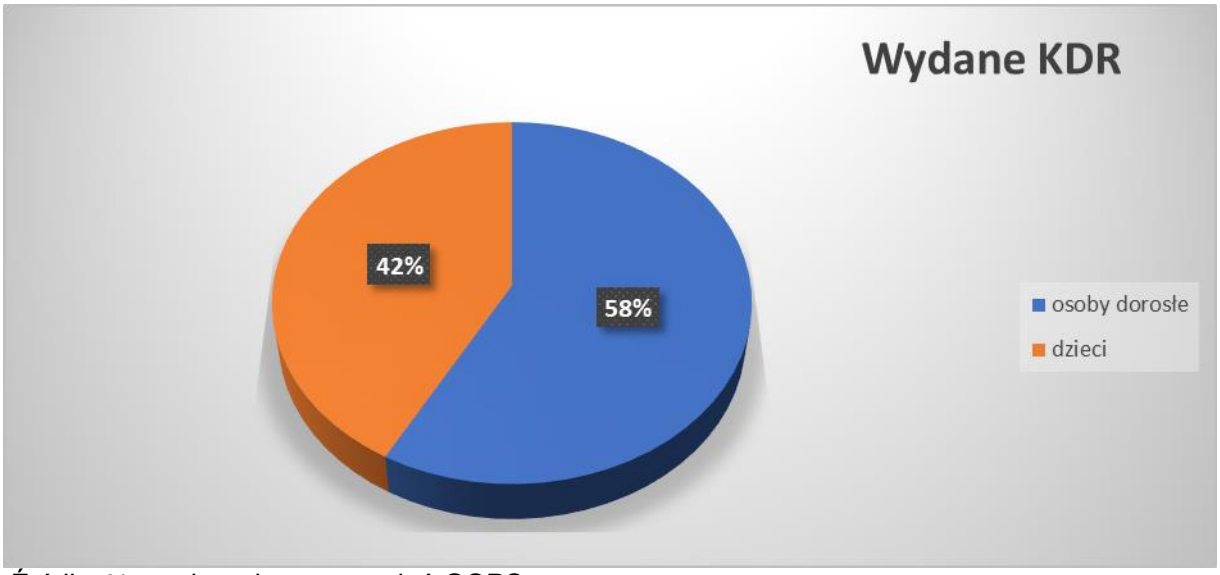
Na dzień 31.12.2022 r. do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej wpłynęło 213 **wniosków** rodzin o wydanie Karty Dużej Rodziny, łącznie **446 osób** otrzymało Kartę (259 dorosłych i 187 dzieci).

Tabela 10. *Osoby korzystające z Karty Dużej Rodziny* z terenu Gminy Siechnice w 2022 r.

Status osoby	Ilość osób
dorosłe	259
dzieci	187
Razem	446

Źródło: Na podstawie sprawozdań GOPS

Wykres 6. Osoby korzystające z Karty Dużej Rodziny z terenu Gminy Siechnice w 2022 r.

Źródło: Na podstawie sprawozdań GOPS

7) Opieka wytchnieniowa

Podobnie jak w roku poprzednim, w ramach resortowego Programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Opieka wytchnieniowa – edycja 2022. Pobyt dzienny" w gminie Siechnice realizowano usługi opieki wytchnieniowej w miejscu zamieszkania osób z niepełnosprawnością.

Celem projektu było zwiększenie dostępności usługi opieki wytchnieniowej poprzez wsparcie członków rodzin i opiekunów lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności, osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz orzeczeniami równoważnymi.

Usługi opieki wytchnieniowej świadczone były przez opiekunów osób niepełnosprawnych, w miejscu zamieszkania osoby z niepełnosprawnością na czas nieobecności rodzina/opiekuna w godzinach między 6.00 a 22.00, od poniedziałku do niedzieli. Liczba przyznanych godzin wsparcia zależała od potrzeb beneficjentów oraz od możliwości organizacyjnych (realna możliwość świadczenia usług w wymaganym wymiarze i w trybie) i przyznanych środków z budżetu państwa.

Realizatorem Programu był Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siechnicach, który zatrudnił na umowę zlecenie **12 osób** pełniących funkcję opiekunów osób z niepełnosprawnościami,

Usługi opieki wytchnieniowej zrealizowano na rzecz **15 osób** (7 dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności i 8 osób dorosłych z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności lub orzeczeniami równoważnymi) w wymiarze **3 428 godzin**, co stanowi blisko sześciokrotny wzrost względem roku poprzedniego.

8) Program ASYSTENT OSOBISTY OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ

W ramach resortowego Programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej" w roku 2022 w gminie Siechnice realizowano usługi opieki asystentury osobistej dla osób z niepełnosprawnościami.

Główny cel programu to wprowadzenie asystentów jako formy wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowania w życiu społecznym, której adresatami są dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami wynikającymi z punktu 7 oraz 8 orzeczenia, a także osoby niepełnosprawne posiadające znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności albo orzeczenia traktowane na równi z wymienionymi. Zadaniem asystentów jest wsparcie osób z niepełnosprawnościami w wykonywaniu codziennych czynności oraz wpływ na poprawę ich funkcjonowania w życiu społecznym, a tym samym większą niezależność od rodziny i dotychczasowych opiekunów.

Usługi świadczone były przez asystentów osobistych osób niepełnosprawnych zarówno w miejscu w miejscu zamieszkania osoby z niepełnosprawnością jak i poza nim, ponieważ program umożliwia działania asystenckie aktywizujące osoby niepełnosprawnościami i realizowane w przestrzeni społecznej, np. poprzez udział w wydarzeniach kulturalnych.

Liczba przyznanych godzin wsparcia zależała od potrzeb beneficjentów oraz od możliwości organizacyjnych (realna możliwość świadczenia usług w wymaganym wymiarze i w trybie) i przyznanych środków z budżetu państwa. Realizator Programu czyli Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siechnicach, zatrudnił na umowę zlecenie **5 osób** pełniących funkcję asystentów osobistych osób z niepełnosprawnościami,

Usługi opieki wytchnieniowej zrealizowano na rzecz **6 osób** (2 dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności i 4 osoby dorosłe z orzeczeniem o znacznym i umiarkowanym stopniu niepełnosprawności lub orzeczeniami równoważnymi) w wymiarze **1 731 godzin** .

2. Działania na rzecz przeciwdziałania bezrobociu

Aktywizacja zawodowa i społeczna to ważny element pracy służb społecznych. Brak zatrudnienia, praca dorywcza, niskie kwalifikacje zawodowe bardzo często są powodem problemów w rodzinach.

Jednym z ważniejszych zadań w pomocy środowiskowej realizowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej jest praca socjalna wobec osób nieaktywnych zawodowo, z niskimi kwalifikacjami zawodowymi, z ograniczoną motywacją do zmiany. Praca socjalna skupia się na rozwiązywaniu problemów osób i rodzin, poprzez motywowanie do samodzielnego działania i asystowanie w rozwiązywaniu problemów. Skierowana jest na przywrócenie zdolności osób do nabycia umiejętności aktywnego poszukiwania pracy, utrzymania pracy, przekwalifikowania i udziału w szkoleniach i kursach.

Praca socjalna może być prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny, czyli umowę dwustronną zawieraną przez pracownika socjalnego z podopiecznym w celu znalezienia najlepszego rozwiązania dla trudnej sytuacji życiowej klienta. Określa on uprawnienia i zobowiązania stron, w ramach wspólnie podejmowanych działań zmierzających do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej podopiecznego. Bardzo często przyznanie pomocy uwarunkowane jest od zawarcia kontraktu socjalnego, w której podopieczny zobowiązuje się do poszukiwania pracy, a Ośrodek wspiera go w tym trudnym, przejściowym czasie finansowo. Bywają sytuacje kiedy kontrakt jest zobowiązaniem do podęcia leczenia odwykowego.

W 2022 roku **39 osób** korzystało z pomocy z tytułu bezrobocia. Pracownicy Działu Pomocy Środowiskowej podejmowali działania aktywizacyjne wobec osób bezrobotnych, korzystających ze świadczeń pieniężnych. Narzędziem do tego wykorzystywanym był właśnie kontrakt socjalny. W 2022 r. zawarto **6 kontraktów socjalnym**.

Ponadto zarówno pracownicy socjalni jak i asystenci rodziny skuteczne motywowali do poszukiwania pracy pomagając pisać dokumentację rekrutacyjną, wyszukiwać oferty pracy w Internecie, a także kontaktując się bezpośrednio z pracodawcami na terenie gminy.

Z uwagi na pandemię rynek pracy bardzo ograniczył nowe zatrudnienia. Przybyło też osób, które utraciły źródło utrzymania (umowy zlecenia, działalność gospodarcza, prace dorywcze).

3. Zapobieganie uzależnieniom dzieci, młodzieży

1) Zajęcia pozalekcyjne

W 2022 r uruchomione zostały zajęcia pozalekcyjne dla dzieci w Kotowicach. Prowadzone były w formie zajęć stacjonarnych w pomieszczeniach nowej świetlicy i hali sportowej w Kotowicach oraz w formie zajęć wyjazdowych.

Celem realizacji zajęć było:

- zagospodarowanie wolnego, popołudniowego czasu,
- rozbudzenie zainteresowań manualno- artystycznych ,
- przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i przemocy poprzez integrację dzieci z różnych środowisk społecznych,
- przeciwdziałanie zachowaniom ryzykownym (np. sięganie po używki, spędzanie zbyt długiego czasu przed komputerem) poprzez ukazanie aktywnych form wypoczynku i spędzania wolnego czasu.

Uczestnikami zajęć były dzieci wieku od 6 do 13 lat z terenu gminy Siechnice, podzielone na dwie grupy (młodszą i starszą). Zajęcia odbywały się dwa razy w tygodniu. Opiekę nad dziećmi sprawowali nauczyciele szkoły podstawowej KSP w Kotowicach (3 osoby). Podczas zajęć stacjonarnych dzieci rozwijały umiejętności manualne, a także uczestniczyły w zajęciach sportowych. Podczas wyjazdów dzieci uczestniczyły w wydarzeniach kulturalnych, jak np. spektakl pt.: „Prometeusz" we wrocławskim Teatrze Capitol. Brały również udział w wyjeździe do schroniska w Oławie, gdzie wyprowadziły na spacer psy i przekazały, wcześniej zbierane w szkole dary dla zwierzaków. W zajęciach uczestniczyło – **25 dzieci.**

2) Programy rekomendowane w szkołach:

1) „Debata" – uczestniczyło 606 uczniów,
2) „Archipelag Skarbów" – 300 uczniów,
3) „Apteczka Pierwszej Pomocy Emocjonalnej" – 18 nauczycieli,
4) „Spójrz Inaczej" – 28 nauczycieli

3) Półkolonie „Siechnickie Lato 2022"

W lipcu 2022 r. zorganizowane zostały półkolonie dla dzieci w wieku 7 – 10 lat w formie stacjonarnej i wyjazdowej. Celem realizacji projektu półkolonii było:

- zagospodarowanie czasu wolnego dzieciom podczas wakacji,
- rozbudzenie zainteresowań i pasji do podróżowania i zwiedzania,
- przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i przemocy poprzez integrację dzieci z różnych środowisk społecznych (w tym również dzieci z Ukrainy),

- przeciwdziałanie zachowaniom ryzykownym (np. sięganie po używki, spędzanie zbyt długiego czasu przed komputerem) poprzez ukazanie aktywnych form wypoczynku i spędzania wolnego.

Zajęcia prowadzone były w dwóch 1 - tygodniowych turnusach. Dzieci zapewnione miały:

- opiekę wykwalifikowanej kadry nauczycieli z SP 2 w Siechnicach oraz nauczycielkę z Ukrainy,
- wyżywienie (II śniadanie, obiad, napoje),
- zajęcia stacjonarne (gry, zabawy, zajęcia tematyczne, zajęcia sportowe),
- zajęcia z zakresu profilaktyki uzależnień i przemocy prowadzone przez psychologów (w tym psychologa z Ukrainy),
- zorganizowane wyjazdy do Wrocławia:
    - Wrocławska Straż Miejska,
    - Hydropolis,
    - Kino w GH Wroclavia,
    - Spacer śladami wrocławskich krasnali trasą od Hali Targowej do PKP

W półkoloniach uczestniczyło **90 dzieci** (I turnus – 3 grupy x 15 dzieci)

4) Projekt Strefa STOP Przemocy"

W ramach kontynuacji projektu zrealizowano w 2022 roku następujące działania:

a) Działania informacyjne

- Punkt Informacyjny przy UM w Siechnicach, w którym mieszkańcy otrzymali wszystkie informacje dotyczące kampanii i poruszanego problemu oraz informacje na temat możliwości skorzystania z pomocy. Do celów informacyjnych wykorzystano plakaty, ulotki, broszury oraz wizytówki i gadżety, opracowane merytorycznie przez pracowników GOPS, zaangażowanych w realizację kampanii.
- Informacje i materiały przekazano do parafii, placówek oświatowych i ZOZ na terenie gminy

b) Działania edukacyjne

- Realizacja autorskich programów w szkołach:
    - „Niebezpieczne kontakty w sieci"
    - „Co to jest przemoc – sprawca czy ofiara przemocy"

Działaniami objętych zostało **385 uczniów.**

- Konferencja dla służb „STOP Przemocy – przeciwdziałanie przemocy w rodzinie w Gminie Siechnice" – **27 uczestników.**

4. Wsparcie rodzin w zakresie poradnictwa specjalistycznego

Przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej funkcjonuje Punkt Konsultacyjny w ramach którego prowadzone jest poradnictwo psychologiczno - terapeutyczne oraz prawne dla rodzin. W ramach Punktu rodziny mogą uzyskać specjalistyczne porady przyczyniające się do rozwiązania sytuacji kryzysowych w rodzinie. Z porad korzystają również rodziny, z którymi pracuje Asystent Rodziny, w szczególności w zakresie podniesienia kompetencji rodzicielskich.

W ramach Punktu Konsultacyjnego prowadzona jest terapia biofeedback dla dzieci i osób z problemami (uzależnień, przemocy, depresji). Biofeedback to profesjonalny trening mózgu. Informacja o stanie umysłu pacjenta jest mu przekazywana za pośrednictwem sygnału EEG. Biofeedback - biologiczne sprzężenie zwrotne –polega na podawaniu pacjentowi sygnałów zwrotnych o zmianach stanu fizjologicznego jego organizmu, dzięki czemu może on nauczyć się modyfikować funkcje, które normalnie nie są kontrolowane świadomie.

W 2022 r. w Punkcie Konsultacyjnym zatrudnieni byli **specjaliści**:

1. psychoterapeuci ds. uzależnień,
2. terapeuta rodzin z problemami wychowawczymi,
3. psycholog – terapeuta traumy,
4. prawnik.

Specjaliści realizowali zadania w następujących dniach:

- **psychoterapeuta ds. uzależnień**:

czwartki – 4 godziny (15:00: 19.00)

- **psychoterapeuta rodzin z problemami wychowawczymi**:

piątki – 5 godzin (14:00 – 19:00)

- **psychoterapeuta rodzin – interwencja kryzysowa w środowisku**

4 godziny w tygodniu

- **psycholog – terapeuta traumy:**

wtorki – 5 godzin (10:00 – 15:00) – 1 raz w miesiącu

- **prawnik:**

środy – 4 godziny (12:00 – 16:00)

Tabela nr 11 . Statystyka udzielonych porad w Punkcie Konsultacyjnym w 2022 r.

Zakres udzielonych porad:	Liczba porad
Osobom z problemem uzależnień (od substancji i behawioralnych)	13
Członkom rodzin osób uzależnionych	46
Pomoc psychologiczna w rozwiązywaniu bieżących problemów życiowych	122
Diagnozowanie i kierowanie do placówek na terapię	1
Porady prawne *(prawo rodzinne, cywilne, spadkowe, karne, administracyjne, pracy)*	270
Razem	**452**

Źródło: Na podstawie sprawozdań GOPS

W ramach swoich działań wynikających m.in. z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, Gmina Siechnice, a w jej imieniu Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, realizuje zadania m.in. budowy systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie tzn. tworzy Zespół Interdyscyplinarny składający się z przedstawicieli instytucji i służb wskazanych w ustawie, mający na celu m.in. realizację Procedury „Niebieskie Karty" oraz pracę z rodzinami, w których dochodzi do przemocy. Jednym z ważnych elementów systemu jest praca pracowników socjalnych i asystentów rodziny, którzy z racji swoich uprawnień i kompetencji są obligatoryjnie powoływani do grup roboczych, pracujących z konkretnymi rodzinami, w których wystąpiła przemoc.

W roku 2022 do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęły **43 Niebieskie Karty**. W 6 rodzinach odnotowano dwu-, a nawet trzykrotne zdarzenia z użyciem przemocy potwierdzone wypełnieniem druku NK-A. Zespół podjął decyzję o zamknięciu **63 Niebieskich Kart** (w tym: 26 z 2022 r., 30 z 2021 r., 7 z 2020 r.) z uwagi na zrealizowanie indywidualnego planu pomocy i ustaniu przemocy w rodzinie.

Tabela nr 12. Statystyka udzielonych porad w zakresie przemocy w 2022 r.

Zakres udzielonych porad:	Liczba osób	Liczba porad
Osobom dotkniętym przemocą w rodzinie	40	108
Osobom stosującym przemoc w rodzinie	9	22
RAZEM	**49**	**130**

Źródło: Na podstawie sprawozdań GOPS

5. Praca asystenta rodziny

Celem wzmocnienia rodziny w należytym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przyznawany był Asystent Rodziny. Pracę z rodziną asystent prowadzi za jej zgodą i aktywnym udziałem, z uwzględnieniem jej trudności, zasobów oraz możliwości wsparcia zewnętrznego. Wspieranie rodziny polega przede wszystkim na uruchomieniu w rodzinach ich zasobów do radzenia sobie w przyszłości z podobnymi trudnościami z jakimi stykają się i będą stykać w codziennym życiu.

Wsparciem objęte zostały rodziny, z wieloma dysfunkcjami, od lat korzystającymi ze świadczeń pomocy społecznej. Dla części tych rodzin ustanowiony był nadzór kuratora z uwagi na nienależyte wykonywanie przez rodziców obowiązków wynikających z kodeksu rodzinnego i opiekuńczego. Praca asystenta polegała na zdiagnozowaniu, przy wsparciu pracownika socjalnego, sytuacji rodziny pod kątem problemów i potrzeb, a następnie wraz z rodziną opracowania planu działania. W ramach obowiązków asystent uczył dorosłych członków rodziny

dysponowania finansami, prowadził aktywizację zawodową podopiecznych (uczestniczył w wizytach w urzędzie pracy, rozpoznawał oferty pracy, odbywał wizyty z podopiecznymi u pracodawców). W wielu sytuacjach porządkował sprawy związane z zaległościami w zakresie opłat mieszkaniowych, zaciąganych zobowiązań, zajęć komorniczych.

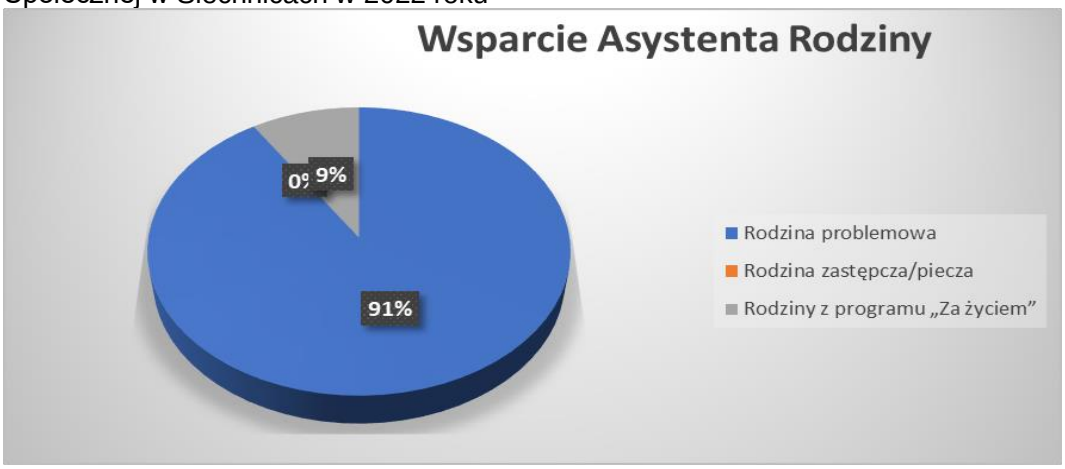
W przydzielonych do pracy przypadkach dużego zaangażowania wymagała praca z dziećmi. W ramach kontaktu z pedagogami szkolnymi i wychowawcami asystent diagnozował problemy dzieci w nauce. Dla potrzeb dokonania właściwej diagnozy nawiązał współpracę z poradnią psychologiczno-pedagogiczną, dzięki czemu mógł rozpocząć pracę z dzieckiem, ale również uczyć rodziców jak uczestniczyć w edukacji dziecka. Oprócz działań aktywizacyjnych i wsparcia dzieci asystent bardzo mocno współpracowała ze służbą zdrowia. Dzięki ścisłej współpracy z lekarzami i pielęgniarkami środowiskowymi część z podopiecznych skorzystała z badań diagnostycznych, specjalistycznych łącznie z pobytem w szpitalu. Wieloletnie zaniedbania zdrowotne wpływały na rozwój dzieci, a dorosłym uniemożliwiały powrót na rynek pracy. Asystent rodziny pracował również nad motywacją członków rodzin do podjęcia leczenia odwykowego. Tutaj ściśle współpracował z GKRPA oraz psychoterapeutą w Punkcie Konsultacyjnym. Asystent rodziny uczestniczył również w Zespołach ds. oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej organizowanego przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we Wrocławiu oraz Placówce Opiekuńczej w Kątach Wrocławskich. Do zadań asystenta rodziny należało również sporządzanie dokumentacji do sądu w zakresie pracy z rodzinami pod opieką kuratora sądowego.

Tabela 13. Objęcie wsparciem rodzin przez asystenta rodziny w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Siechnicach w 2022 roku

L.p.	**Rodzina problemowa/ zastępcza**	**Ilość rodzin**	**Ilość osób dorosłych**	**Ilość dzieci**
1.	Rodzina problemowa	20	28	40
2.	Rodzina zastępcza/piecza	0	0	0
3.	Rodziny z programu „Za życiem”	2	4	4
RAZEM		**22**	**32**	**44**

Źródło: Na podstawie sprawozdań GOPS

Wykres 7. Objęcie wsparciem rodzin przez asystenta rodziny w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Siechnicach w 2022 roku

Źródło: Na podstawie sprawozdań GOPS

W roku 2022 asystenci rodziny zakończyli pracę **z 7 rodzinami**, w tym:

1) u 6 rodzin ze względu na osiągnięty efekt współpracy,
2) u 1 rodziny ze względu na zmianę miejsca zamieszkania.

Ponadto dla rodzin mających problemy opiekuńczo-wychowawczych zrealizowano w roku 2022 dwustopniowe **warsztaty umiejętności rodzicielskich**. Pierwszy z warsztatów odbył się w miesiącu lipcu 2022 r. i realizował podstawowy materiał w zakresu podnoszenia umiejętności rodzicielskich, natomiast drugi z warsztatów odbył się we wrześniu i obejmował materiał poszerzony o między innymi o relacje pomiędzy rodzeństwem. Warsztaty odbyły się w postaci trzydniowych wyjazdów, na których rodzicie nie tylko realizowali przewidziany program warsztatów, ale również w wolnym czasie po warsztatach mieli możliwość wymieniać się z innymi uczestnikami własnymi doświadczeniami rodzicielskimi jak również zintegrować się z grupą rodziców i w sposób konstruktywny spędzić z nimi wolny czas. W programie wzięło **udział 24 rodziców.**

W 2022 r. prowadzone były również stacjonarnie zajęcia edukacyjne dla rodziców pod nazwą „Edu-Gadki”. Spotkania obywały się w GOPS (w sali OSP), raz w miesiącu od kwietnia do grudnia. Omawiano na nich bieżące trudności rodzicielskie oraz metody i techniki rozwiązania tych trudności. Spotkania miały charakter spotkań otwartych i uczestniczyło w nich 60 rodziców.

Asystenci rodziny w 2022 roku w ramach swej pracy prowadzili również z rodzinami z terenu gminy Siechnice warsztaty świąteczne wielkanocne i bożonarodzeniowe, podczas których to przeprowadzono zajęcia integrujące członków rodziny w gronie innych rodzin ze środowiska lokalnego i modelowano członkom rodzin sposoby w jakich można spędzać aktywnie i kreatywnie wolny czas przy tym pielęgnując tradycje świąteczne. W warsztatach wzięło udział **50 osób**.

Asystenci Rodziny w okresie bożonarodzeniowym koordynowali również zbiórki artykułów spożywczych, odzieży, zabawek, środków czystości, artykułów szkolnych, pokarmu dla psów

i kotów, które zostały przekazane najbardziej potrzebującym rodziną i seniorom z terenu gminy Siechnice. W organizacje zbiórki zaangażowana była Szkoła Podstawowa Nr 1 w Siechnicach, Przedszkole Publiczne w Siechnicach im. św. Jana Pawła II i Przedszkole Publiczne w Żernikach Wrocławskich.

Od marca 2022 r. asystenci rodziny zaangażowali się również w działania na rzecz uchodźców, w tym wspierali i opiekowali się rodzinami umieszczonymi w Punktach Informacji Turystycznej na Mokrym Dworze oraz w Trestnie.

6. Pobyt dziecka w pieczy zastępczej

W sytuacji kiedy rodzina nie podejmuje współpracy z asystentem rodziny, bądź zagrożone jest zdrowie i życie dziecka, instytucje pod opieką których przebywa rodzina wnioskują do sądu rodzinnego o umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej. Dzieci odbierane są również w trybie interwencyjnym.

W pieczy zastępczej do dnia 31.12.2022 r. przebywało łącznie **30 dzieci**, w tym:

1) w instytucjonalnej pieczy zastępczej jest umieszczonych z terenu Gminy Siechnice- 1 dziecko,
2) w rodzinnych domach dziecka- 4 dzieci,
3) w rodzinach zastępczych niespokrewnionych – 10 dzieci,
4) w rodzinach zastępczych spokrewnionych – 15 dzieci,

Tabela nr 14. Dzieci umieszczone w pieczy zastępczej na dzień 31.12.2022 r.

Ilość	Rodziny zastępcze spokrewnione	Rodziny zastępcze niespokrewnione	Rodzinne domy dziecka	Placówka opiekuńczo-wychowawcza
Liczba dzieci	15	10	4	1

Źródło: Na podstawie sprawozdań GOPS

7. Współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej

W okresie od stycznia do grudnia 2021 r. w pieczy umieszczone było **36 dzieci**
w tym zgodnie z zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej:

1. za 4- dzieci ponoszone koszty wynosiły 10 %
2. za 4 – dzieci ponoszone koszty wynosiły 30%
3. za 28 - dzieci ponoszone koszty wynosiły 50%

Dzieci obierane były rodzicom w wyniku interwencji policji, kuratora lub pracowników socjalnych i umieszczane w:

1) rodzinie zastępczej spokrewnionej (rodzina);
2) rodzinnym domu dziecka;

3) domu dziecka;
4) placówce interwencji kryzysowej.

Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej w latach 2020-2021 wraz z % i wartościowym udziałem gminy Siechnice w kosztach pieczy zastępczej

Rok 2020				Rok 2020				Rok 2021			
Udział gminy Siechnice w kosztach pieczy zastępczej				Udział gminy Siechnice w kosztach pieczy zastępczej				Udział gminy Siechnice w kosztach pieczy zastępczej			
10% kosztów ogółem	30% kosztów ogółem	50% kosztów ogółem	Koszty roczne w zł	10% kosztów ogółem	30% kosztów ogółem	50% kosztów ogółem	Koszty roczne w zł	10% kosztów ogółem	30% kosztów ogółem	50% kosztów ogółem	Koszty roczne w zł
6 dzieci	7 dzieci	25 dzieci	263.319,02	4 dzieci	6 dzieci	25 dzieci	256.388,73	4 dzieci	4 dzieci	28 dzieci	267.934,07

Sprawozdanie finansowe

z realizacji

Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Siechnice w roku 2022

L.p.	Rodzaj kosztu	Kwota
1.	Koszty zatrudnienia asystenta rodziny (wynagrodzenie, składki, PPK, ekwiwalent za odzież i pranie) 2 etaty	153.288,40
2.	Koszty administracyjne podróże służbowe, rozmowy telefoniczne, materiały, szkolenia	17.244,79
3.	Koszty utrzymania dzieci umieszczonych w pieczy	267.934,07
RAZEM		**438.467,26**

Święta Katarzyna, dnia 27 marca 2023 r.

KIEROWNIK
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Siechnicach

Joanna Bryłkowska-Hehn